TÜRKİYE DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI KAMİL ÖZCAN:

“KISA ZAMANDA YENİDEN AYAĞA KALKACAK VE MİLLETİMİZİN YARALARINI HEP BİRLİKTE SARACAĞIZ”

Geçmişten günümüze hayvanların insanlarla olan birlikteliği süregeldikçe, insanların hayvanlara olan bakış açıları daha farklı şekillenmiş ve yaklaşımları da zamanla değişmiştir. Hayvanları koruma ve hayvanlara uygun yaşam standartları geliştirmek üzere dünyada birçok çalışma yapılmaktadır ve çalışmaların temel amaçlarından birisi hayvan refahını sağlamaktır. Hayvan refahı, bilimsel, etik, ekonomik, kültürel, sosyal, dini ve politik boyutları olan karmaşık ve çok yönlü bir konudur. Hayvan refahı üzerine çalışmalar yapan kuruluşlardan birisi olan Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (OIE) Karasal Yasası’na göre hayvan refahı “bir hayvanın yaşadığı ve öldüğü koşullarla ilişkili olarak fiziksel ve zihinsel durumu” anlamına gelmektedir. Hayvan refahının bozulduğu durumlar arasında değerlendirilmesi gereken en önemli konulardan birisi afetlerdir. Afetler meydana geldiğinde, hayvanlar da insanlar gibi; yaralanma, açlık, susuzluk, yerinden edilme, hastalık, stres gibi olumsuz durumları yaşamaktadırlar. Hayvanlar afetler sırasında öldüğünde, geçimlerini hayvanlardan sağlayan insanlar ve onlara arkadaşlık eden insanlar için yıkıcı etkiler yaratmakta afetin oluşturduğu olumsuzluğu daha yukarı seviyelere taşımaktadır. Dünyada, kültür ve ülke fark etmeksizin kendilerine ait bir evi olan vatandaşların yarısından fazlası en az bir hayvan bakmaktadır. Ev sahipleri genelde afetlere karşı hazırlıksız olduğu için, afet durumlarında hayvanlarını kurtarmak için kendilerini de riske atmaktadırlar. Tarım, ülkelerin beslenme, istihdam ve kalkınması için önemli ve stratejik bir sektördür. Aynı zamanda tabiat şartlarına bağlı üretim söz konusu olduğu için hassas bir sektördür. Dünya nüfusunun beslenmesi ancak düzenli bir tarımsal üretimle sağlanabilmektedir. Özellikle son yıllarda yaşanan krizler ve küresel ısınma nedeniyle dünya açlık tehlikesi ile karşı karşıyadır. Giderek azalan su kaynakları tarımsal üretimi önemli boyutlarda etkilemektedir. Bütün bunlardan dolayı artan dünya nüfusunun yeterli ve düzenli beslenebilmesi, tarımsal risklerin minimize edilerek, tarım sektörünün geliştirilmesine bağlıdır. Bütün dünya ülkeleri için tarım ve hayvancılık sektörü hayati bir öneme sahiptir. Tarım ve hayvancılık sektörü hem ekonomik hem de stratejik olarak desteklenmesi gereken bir sektör olduğundan, gelişmiş ülkelerin tamamı, tarımsal faaliyetlerle uğraşan kesime büyük önem vermekte ve bu kesimin gelir seviyesini koruyucu önlemler almaktadır. Afetin tanımı “insanlar ve insan yerleşmeleri üzerinde fiziksel, ekonomik, sosyal ve çevresel kayıplara neden olan, normal yaşamı ve insan faaliyetlerini durdurarak veya kesintiye uğratarak toplulukları etkileyen doğal, teknolojik ve insan kökenli olayların sonuçları” olarak tanımlanmaktadır. Yaşanabilecek bir afet insanların can ve mal kaybına yaşanmasında neden olsa da yaşatacağı tarım ve hayvansal kayıplarında insanların yaşamı üzerinde olumsuz ciddi etkileri olacaktır. Bu bağlamda yaşanılacak afetler sonrası tarım ve hayvancılığın insanların hayatı üzerindeki etkileri hakkında Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği Başkanı Kamil Özcan ile yaptığımız söyleşiyi yayınlıyoruz. **DERGİ AYRINTI**

Dergi Ayrıntı: Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği Başkanı Sayın Kamil Özcan tarım ve hayvancılık neden önemlidir?

Kamil Özcan: Türkiye'de toplumun yeterli, dengeli ve sağlıklı bir şekilde beslenebilmesi, hayvansal üretimin artırılabilmesi, ulusal ekonomiye daha fazla katkı sağlanabilmesi için hayvancılık ve tarım sektörünün kalkındırılması gerekmekte ve dahi savaş ortamında dahi bu iki sektörünün koruması sağlanmalıdır. Tarım ve hayvancılık olmadan insanoğlunun yaşamını güven ve sağlıklı sürdürebilmesi doğrudan tehlikeye girecektir. Bir ülkenin sağlıklı bir şekilde kalkınabilmesi, o ülkenin öncelikle kendi öz kaynaklarından optimum bir şekilde yararlanabilmesi ile mümkündür. Tarım ve hayvancılık birçok ülkenin olduğu gibi, Türkiye'nin de en önemli öz kaynaklarından biridir. Hayvancılık, kırsal kalkınmanın ve kırsal sanayinin can damarıdır. Herhangi bir ülkede, hayvancılık geliştirilmeden kırsal ekonomik kalkınmayı başarmak mümkün değildir. Coğrafi yapı ve iklim şartları, çeşitli tür ve ırktan hayvan varlığı, kırsal kesimde yaşayan nüfusu dikkate alındığında Türkiye'de hayvancılık ve tarım sektörünün son derece önemli olduğu görülecektir. Bir ülkenin üretim kapasitesini genişletmesi için kullandığı araçlarla ilgili bir kavram olan ekonomik büyümeyi açıklayan dört temel değişken bulunmaktadır. Ekonomik büyümeyi işgücü, doğal kaynaklar, reel sermaye ve teknoloji düzeyinin durumu ve bu faktörlerin kalitesi ile açıklayabiliriz. Bu faktörler ekonomik büyümenin temel belirleyicileri olarak adlandırılmaktadır. Bir başka deyişle, ekonominin üretim potansiyelleridir. Ekonomik büyümeden kastedilen üretim kapasitesini belirleyen bu unsurların geliştirilmesi olarak düşünülmektedir. Bir ülkedeki üretim hacminin geliştirilerek yaygınlaştırılması ortaya konan değişkenlerin varlığına bağlıdır. Oluşabilecek doğal afetler, depremler vb. yıkımlar sonrası insanlar can ve mal kaybı yaşamakta şehirlerde ki fabrikalar, üretim döngüsü, tarımsal ve hayvansal kazanımlar zarar görmektedir. Şüphesiz insan canından daha değerli bir şey yoktur.

Ancak insan canından sonra korunmaya alınması gereken en önemli husus tarım ve hayvancılık sektörlerinin kazanımlarıdır. Tarım ve hayvancılık sektörü her zor koşulda karşılaşılabilecek her afetlerde dahi sürdürülebilir durumu korunmalıdır.

Ayrıntı: Sayın Özcan, Burdur İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği olarak faaliyetlerinizden kısaca bahseder misiniz?

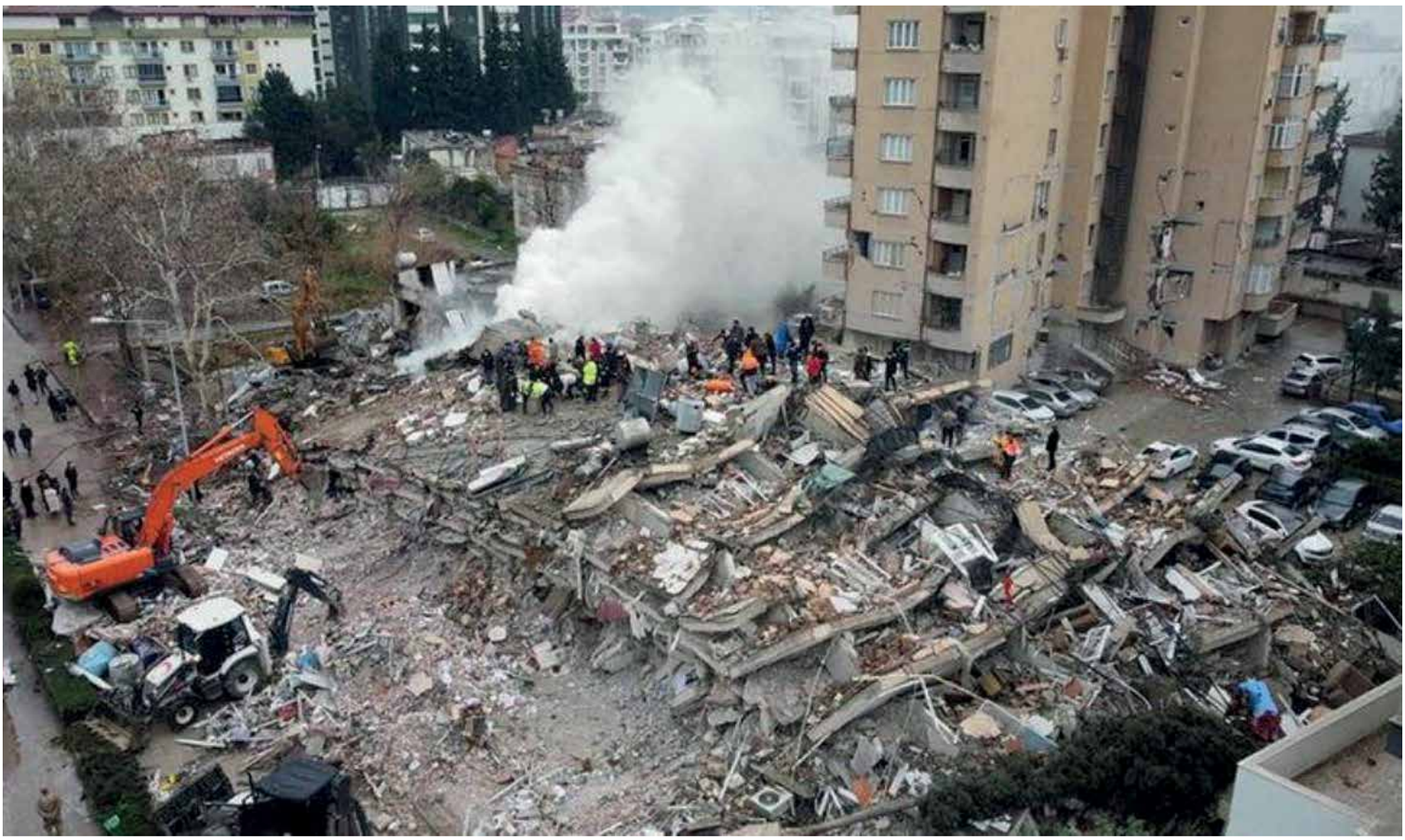
Özcan: Bildiğiniz üzere Damızlık Birliklerinin 1. görevi ıslahtır. Bu amaçla yeni dönemde işletmelerde yürütülen ıslah çalışmalarında yeni bir yaklaşım başladı. Islah çalışmalarında işletmeler ıslaha yaptıkları katkı anlamında farklılıkları dikkate alarak işletmeler sınıflandırılarak gruplara ayrılmaktadır. Yeni destekleme çalışmalarında ve birlik üyeliğinin devam edebilme sürecinde bu sınıflandırılma çalışmaları en önemli unsur olacak. Buradan bu konuya duyarlı olmanızı bu çalışmanın temel unsuru olan işletmede tohumlama yaptırma, yani boğaya çekmeme ve tohumlamada ırkına tohumlama kuralına uyma, işletme verimlerini zamanında birliğe verme, özellikle de otomatik sağım sistemiyle verilerin dijital olarak güvenli bir şekilde birlik veri tabanlarına ulaştırılması önem arz etmektedir.

Bu işlemlerle ilgili hayvanların ve işletmelerin sınıflandırılma kriterleri ile ilgili ayrıntılı bilgileri lütfen birlik bürolarımıza uğrayarak alınız. Bu çalışmalar için personellerimiz sınıflandırma kurslarına gönderdik. Her hayvan ırkında yetkilendirdik. Bizlerin bu konuda şu anda hiçbir eksiği kalmamıştır. Dijital süt kaydı için Merkez birliğimizce özel cihazlar (süt-matikler) geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bu sınıflandırmada en temel unsur olan ırkına tohumlama işleminde son yıllarda ilimizde önemli sıkıntılar yaşanmış, melezleme sonucu damızlık değerindeki düvelerimizi kaybettik. Hem bu sebeple hem de sınıflandırmaya bağlı desteklemelerde zarar görmemek için bu konuya da özel hassasiyet göstermenizi bekliyorum. Üyelerin son dönemde yaşadığı ekonomik sıkıntıları yaşıyoruz ve biliyoruz. Bu konuyu dikkate alarak geçtiğimiz mali genel kurulda hayvan başına soy kütük hizmet bedelini 40 litre yerine 20 litreye düşürdük. Ayrıca 20 litre süt bedelinin hesaplanmasında 1 litre süt fiyatını rayiç değerin çok altında (2022 için 4,7- 94 TL) belirlemeye çalıştık. Bunun yanında soy kütük bedelinden oluşan üye borçlarının ödemesini de bir yıl sonra almak kaydıyla ve üstelik 10-12 taksitle ödenebilmesi uygulamasını yürürlüğe koyduk. Birliğe destekler artık gelmediği için üyelerin borçlarını destekten direk tahsil etme şansımız kalmadı. Yalnızca üyelerin birliğe gelerek borç ödemesiyle tahsilat yapmaya çalışıyoruz. Bunun yanında buzağı desteklemelerinden birliğe olan borçların ödenebilmesi ve veresiye suni tohumlama hizmetinin alınabilmesini sağlamak için Ziraat Bankasıyla yaptığımız protokolle üyelerimiz lehine ATS'yi yürürlüğe soktuk. Bu konudan haberi olmayan üreticilerimiz varsa buradan haber vermiş olayım. Bu sisteme dahil olmak isteyen üreticilerimiz varsa Birlik bürolarımıza giderek başvurabilirler. Birlik hizmetlerinin devamında en önemli unsur olan bütçenin oluşmasında aidat ve hizmet bedellerini en minimum seviyede tutmaya çalıştık. Üreticimizin ve çiftçimizin kazanabilmesi için üzerimize düşen tüm sorumluluğu yerine getirmeye hazırız. Üreticilerimizin kazandığı bir ortamda tüm meslekler kazanacak ülkemizin yaşam standartları yükselecektir.

Ayrıntı: Sayın Özcan, Kahramanmaraş depremin üreticilere etkisinden kısaca bahseder misiniz?

Özcan: Kahramanmaraş merkezli depremlerin ülkemize maddi manevi büyük bir kaybı olmuştur. Binlerce vatandaşımızın hayatını kaybetmesine neden olan bu depremden Türk Milleti olarak çıkarmamız gereken derslerimiz vardır. Binlerce vatandaşımı hayattan koparak deprem değil insanların hilekarca yaptığı binalar olmuştur. Artık bu alanda üzerimize düşenin fazlasını yapmamız ve caydırıcı keskin kanunlar çıkarmamız gerekmektedir. Deprem hem insanlarımızı hayattan koparmış hem de birçok ilimizde üreticileri, tarım ve hayvancılık sektörünü doğrudan sekteye uğratmıştır. Şüphesiz tarım ve hayvancılık sektörleri bir ülkenin sürdürülebilirliği için hayati önem arz etmektedir. Tüm olumsuz ve afet koşullarında tarım ve hayvancılık sektörleri koruma altına alınabilmelidir. Genel başkanlık görevimin de gereği kapsamında bölgeyle kendim ve personellerimizle yakın irtibat içinde oldum. Gücümüz yettiğince orada yaşanan sorunlarının çözümüne katkı sunmaya çalıştık ve halende çalışmaya devam ediyoruz. Depremde gördüğüm; Kentlerde yaşanmış sorunların yanında kırsalda biz üreticiler kentlerde yaşanan sorunları yaşadığımız gibi ek olarak daha başka ağır sorunları da yaşamak durumunda kaldık. Kırsalda da herkes gibi enkaz altında kalanlar oldu.

Ölenler oldu. Yaralananlar oldu. Onlar gibi çadıra, suya, ekmeğe, iş makinasına vb. ihtiyaç duyuldu. Ancak bunun yanında; Hayvanlarında enkazda kalmasına bağlı Onlarında kurtarılması enkazdan çıkarılması, ölülerinin gömülmesi sorununu yaşadılar. Hayvanların da su ihtiyacının karşılanması gerekti. Hayvanların da doyurulması yem ihtiyacının karşılanması gerekti. Hayvanlarımızın sağılması sorunu yaşandı. Sütün pazarlanması sorunu yaşandı. Sahipleri eğer öldüyse hayvanların bakımı, bakımı yapılamayacaksa bakılabilecek işletmelerin bulunması buralara aktarılması gerekirse mezbahalarda kesimi gibi birçok sorun yaşandı. Bizler ülkemizin tüm imkanlarını ve gücünü kullanarak hem vatandaşlarımızın hem de o bölgede ki tarım ve hayvancılığın aldığı yaraları sarmak zorundayız. Ülkemiz tüm zorlukları aşacak güce ve kudrete sahiptir.

Ayrıntı: Sayın Özcan, Burdur'da olası deprem senaryosu için neler söylemek istersiniz?

Özcan: İlimizde küçük veya orta şiddette olabilecek bir depremde depremden zarar görmeyecek Burdurlu üreticilerimizle birbirimizin yarasını belki sarabiliriz. Ancak büyük şiddetli bir Burdur depreminde bizlerde diğer illerden gelecek yardımlara ihtiyaç duyabiliriz. Özellikle Burdur'daki yapılan hayvancılığın süt hayvancılığı şeklinde olması dolayısıyla daha fazla hizmete ve insan emeğine ihtiyaç duyması bizim hassasiyetimizi bir kat daha arttırmaktadır. Onun içindir ki bizi yönetenlerden ve biz sivil toplum örgütlerinin mevcut sorun başlıklarına özel planlamalar ve görevlendirmeler iş bölümlerini acil ama acil olarak laf kalabalığından uzak somut çalışmaları bir an önce yapmalıyız. Kim nereden sorumlu, kim nereye müdahale edecek hangi iş makinası kepçe kimde var nereye transfer edilecek hepsini planlayalım. Konteynır-çadır stoklarımızı şimdiden ayarlayalım. Her köyden gençlerimize arama kurtarma ve enkaz kaldırma konularında bilgiler verelim gerekirse ekipler kuralım. İçimizin sıkıntılı olduğu bu dönemde sizlere son olarak ta şunları söylemek istiyorum.

Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi "Ülkesini en çok seven işini en iyi yapandır" felsefesi ve

düsturu ile bizler ülkemizin yaralarını sarmak acılarını dindirmek için elimizden geleni yapacak, dayanışmamızın gereklerini yapmaya devam edeceğiz. Kısa zamanda ayağa kalkmamız için bu milletinde bizden beklentisi olan üretmeye; daha çok üretmeye devam edeceğiz.

MUHABİR: MUHİTTİN ÖZÇELİK